

MỘT SỐ HƯỚNG DẪN HỖ TRỢ ÔN THI HIỆU QUẢ

“Keep calm and study hard!”

1. Phương Pháp Ôn Thi

Bước 1: Lập danh sách các nội dung chính – nội dung trọng tâm. Chúng ta nên dùng kỹ thuật mind map hoặc sơ đồ cây để liệt kê ra những nội dung này.

Bước 2: Chúng ta sẽ đi giải quyết lần lượt từng nội dung. Có thể giải quyết tuần tự hoặc áp dụng chiến thuật học bài thi trong mục 2.

- ❖ Giải quyết và hoàn thiện lần lý thuyết và bài tập cho từng nội dung. Mỗi nội dung bao gồm bao nhiêu ý chính? Đó là những ý nào? Có thể dùng sơ đồ cây/mind map kết hợp để minh họa. Riêng môn Toán, chúng ta cần nhớ phương pháp giải cho từng dạng.
- ❖ Trong mỗi nội dung, chúng ta nên suy nghĩ nếu mình là người ra đề thi sẽ ra những dạng câu hỏi nào? Có thể áp dụng kỹ thuật đoán đề, được trình bày ở mục 5.

Bước 3: Một ngày trước khi thi, chúng ta review lại tất cả các nội dung và dùng trí tưởng tượng bay bổng của mình để vẽ lại các sơ đồ kiến thức. Chúng ta tự đặt câu hỏi cho từng nội dung, và giải quyết. Khi đọc một câu hỏi, chúng ta tưởng tượng ra ngay và liền:

- Ngay và liền trong đầu, với câu hỏi này có bao nhiêu ý chính? Đó là những ý nào? Nếu cần thiết thì chúng ta sẽ minh họa ví dụ để minh chứng. Có thể tưởng ra ngay một sơ đồ cây nội dung cho câu trả lời.
- Ngay và liền phương pháp giải? Với phương pháp này chúng ta cần trình bày những bước nào? Đó là những bước nào?

2. Chiến Thuật Ôn Thi Và Hoàn Thành Bài Thi

Một đề thi bao giờ cũng có những câu khó và câu dễ (dễ ở đây là mức độ trung bình trở xuống). Dựa trên đặc điểm và mức độ khó – dễ mà chúng ta có những chiến

thuật để xây dựng phương pháp học và ôn bài hiệu quả. Sau đây, tôi sẽ trình bày hai chiến thuật kinh điển mà sinh viên nào cũng cần phải biết.

a) Chiến thuật ôn thi

- Đối với những sinh viên khá, giỏi nên chọn một trong 2 chiến thuật sau:
  - Giải quyết những vấn đề mức độ khó → Giải quyết những vấn đề mức độ trung bình → Giải quyết những vấn đề mức độ dễ.
  - Giải quyết những vấn đề mức độ trung bình → Giải quyết những vấn đề mức độ khó → Giải quyết những vấn đề mức độ dễ.
- Đối với những sinh viên trung bình trở xuống nên chọn sự an toàn theo giải pháp sau:
  - Giải quyết những vấn đề mức độ dễ → Giải quyết những vấn đề mức độ trung bình → Giải quyết những vấn đề mức độ khó.

b) Chiến thuật hoàn thành bài thi

- **Bước 1:** Trước khi làm bài thi, chúng ta phải phân loại ngay và liền 3 nhóm câu: nhóm câu hỏi mức độ dễ (E), nhóm câu hỏi mức độ trung bình (M), nhóm câu hỏi mức độ khó (D).
- **Bước 2:** Sau khi phân nhóm, chúng ta chọn 2 phương pháp hoàn thành bài thi như sau:
  - An toàn: $E \rightarrow M \rightarrow D$. Khuyến khích các sinh viên theo phương pháp này bởi vì “Safety First”.
  - Mạo hiểm: $D \rightarrow M \rightarrow E$ hoặc $M \rightarrow D \rightarrow E$. Dành cho những sinh viên giỏi thích mạo hiểm. Lúc xưa, tôi cũng thường theo cách này nhưng cũng mấy lần “lên bờ xuống ruộng” :D.

c) Một số lưu ý

- Chúng ta kết hợp giữa chiến thuật ôn thi và phương pháp ôn thi đã trình bày ở mục 1. Khi vào phòng thi ta đọc xong câu hỏi chúng ta hình dung và tưởng tượng trong đầu câu trả lời ngay và liền một sơ đồ cây/mind map: truy xuất cho câu trả lời bao nhiêu ý chính, đó là những ý nào? → Việc còn lại chỉ là “đặt bút là ghi”. Tương tự,

trong từng ý chính, ta có thể triển khai bao nhiêu ý phụ để chứng minh cho ý chính đó. Nếu cần thiết để làm rõ ý, chúng ta nên đính kèm theo các ví dụ minh họa.

- Chúng ta nên tuân thủ qui tắc thời gian làm bài.
  - Phân bổ thời gian làm bài cho từng câu cho hợp lý. Nên theo tỉ lệ của số điểm cho từng câu. Nhưng chúng ta luôn đảm bảo làm câu nào thì lấy điểm chắc câu đó.
  - Với thời gian khác nhau, một câu trả lời cho một câu hỏi cũng khác nhau. Chúng ta phải đảm bảo về mặt nội dung đầy đủ cho câu trả lời. Sự khác ở đây về cách trình bày, với thời gian ngắn hơn thì chúng ta sẽ tóm tắt nội dung chính, trọng tâm sao cho chất lượng không đổi.
- Những câu dạng so sánh, sinh viên nên trình dạng bảng cho sự khác nhau để thấy sự tương quan giữa các đối tượng so sánh.
- Ôn thi phải diễn ra và hoàn thành trước ngày thi ít nhất 2 hoặc 1 ngày, thời gian cận ngày thi thì chúng ta chỉ xem qua những nội dung quan trọng. Đây là quá trình để chúng ta tưởng tượng: Nếu đề thi ra nội dung này thì chúng ta cần trình bày bao nhiêu ý và những ý đó là gì?
- Đối với các môn Toán: Thường rơi vào mỗi chương 1 hoặc 2 câu, thường các câu này mang tính tổng hợp các kiến thức của một chương. Để đạt điểm cao môn Toán thì sinh viên cần đảm bảo tốt 3 tri thức sau:
  - Dạng toán - Phương pháp giải.
  - Hình thức trình bày một bài toán theo giảng viên lớp học.
  - Nghiên cứu những đề thi các năm qua → Cấu trúc đề thi.

3. Hãy Tự Đăng Cai Một Kỳ Thi Thử Tại Nhà

- Áp dụng phương pháp và chiến thuật ôn thi để hoàn thành kiến thức trong khoảng thời gian nhanh nhất có thể. Chúng ta hãy vận dụng những kiến thức của mình kết hợp với chiến thuật hoàn thành bài thi vào một kỳ thi thử tại gia. Các đề thi đó được lấy từ 2 nguồn chính sau:
  - Bộ sưu tập đề thi được sưu tầm từ các đề thi của khóa trước.

- Với khả năng đoán đề được trình bày trong mục 5, chúng ta có thể tự dự đoán và xây dựng một số đề thi cho riêng mình.
- Một số lưu ý:
  - Thời gian kỳ thi thử tại gia nên diễn ra trước khi thi khoảng 3 ngày. Thiết lập thời gian rõ ràng và trung thực. Có thể nhờ người quen canh thi như thật.
  - Sau khi hoàn thành xong bài thi, chúng ta xem lại bài thi của mình đúng chỗ nào, sai chỗ nào. Khắc ghi những chỗ sai để không tái phạm thêm một lần nào nữa. Review qua thêm một lần nữa và hình dung – tưởng tượng ngay trong đầu mình nếu đề thi ra như thế này thì ta cần trình bày nội dung gì, phương pháp gì, bao nhiêu ý hoặc làm trong vòng bao nhiêu bước, ...
  - Những đề thi này chúng ta nên giải quyết trước đó một lần. Đó là sự kết hợp song song với quá trình học tập của mình. Mỗi một câu nó sẽ nằm trong một phần nhất định trong nội dung của môn và chúng ta giải quyết nó như là bài tập của phần đó. Và với kỳ thi thử chỉ là làm lại lần thứ 2 và nhìn lại chính mình đã thu được gì trên con đường chông gai này :D.

4. Lập Thành Một Nhóm Học Tập Hiệu Quả

- Nguyên tắc làm việc nhóm: các thành viên trong nhóm đều có lợi, mang lại “hạnh phúc” cho nhau, trong sinh học có một thuật ngữ “cộng sinh”. Những thành viên trong một nhóm phải có cùng sở thích, cùng cách thức làm việc... Nếu các thành viên không có cảm giác này thì tốt nhất nên tìm “tình yêu” mới.
- Nhóm học tập sẽ giải quyết được nhiều vấn đề:
  - + Giả sử, vấn đề đó giải quyết tốn n thời gian nếu chỉ có 1 người xử lý. Nếu nhóm m người thì thời gian trung bình sẽ giảm còn n/m . Khuyến khích một nhóm 3 – 5 sinh viên.
  - + Tập hợp sức mạnh của từng thành viên trong nhóm, bổ sung và hoàn thiện cho nhau bằng cách khắc phục những điểm yếu của từng thành viên.
  - + Phát hiện ra nhiều cách giải quyết cho một vấn đề, tìm ra vấn đề giải quyết tối ưu về mặt thời gian.

- Mỗi nhóm có cơ chế và nguyên tắc làm việc riêng. Việc thiết kế cơ chế và nguyên tắc hoạt động phải phù hợp với style chung của nhóm. Và “điểm hẹn lại lên” – thời gian cuối kỳ là thời gian để đánh giá sự làm việc hiệu quả của nhóm.

5. Cách Trình Bày Một Bài Thi Như Thế Nào?

Để đánh giá một bài thi, giảng viên có thể theo hai tiêu chí: hình thức và nội dung. Hình thức được thể hiện qua cách trình bày một bài thi như thế nào? Và đây, tôi sẽ bàn về vấn đề hình thức trình bày một bài thi như thế nào?

Nguyên tắc: “Trình bày phải tạo cảm giác dễ chịu cho giảng viên chấm bài thi”.

- Trong một câu trả lời, chúng ta cần trình bày rõ ràng và làm bậc lên luận điểm (ý chính). Trong mỗi luận điểm, liệt kê ra các luận cứ để chứng minh cho luận điểm.
  - Chúng ta nên trình bày theo dạng phân cấp và sử dụng các kí hiệu để làm bậc sự rõ ràng trong một bài thi → Từ đó làm cho người chấm thấy ngay những gì mà họ cần cho điểm.
    - + Số: 1, 2, 3, ...
    - + Bảng chữ cái: a, b, c
    - + Dấu gạch đầu dòng “-“.
    - + Dấu “+”.
- Lưu ý: Nếu có 2 phân cấp thì dùng “-“ và “+”, 3 phân cấp thì dùng (a, b, ..), “-“ và “+”.
- Chữ viết không cần đẹp nhưng rõ ràng, dễ đọc.
  - Đối với các môn tính toán, chúng ta nên tuân thủ cách trình bày theo giảng viên chính chính dạy mình.

6. Khả Năng Đoán Đề Dựa Trên Một Số Thông Tin Có Sẵn

Nguyên tắc: “Dựa trên những thông tin sẵn có, bằng khả năng tổng hợp và suy luận của loài người → Phát hiện ra những thông tin/sự kiện mới”. Bài toán dự đoán đề sẽ được mô hình hóa như sau:

❖ Input:

- Trong quá trình giảng dạy, chúng ta cần để ý và chú tâm nhất những phần mà giảng viên có hứng thú và nhiệt tâm giảng dạy trong môn học đó.
- Chúng ta nên tìm những điểm chung giữa những lớp học cùng một môn học cùng một thời điểm. Điều này có thể giúp chúng ta giảm tải được nội dung phần nào.
- Chúng ta nên nghiệm những đề thi đã ra những năm vừa qua, đưa ra cấu trúc đề thi như thế nào và thang điểm trên từng câu. Ví dụ, đề thi gồm 3 câu thì nguy cơ có thể là: (3 điểm, 3 điểm, và 4 điểm) hoặc (2 điểm, 3 điểm, và 5 điểm), ...
- Số điểm của một câu thường dựa trên số ý chính (luận điểm) cần trình bày → thường mỗi ý sẽ 0.125, 0.25, 0.5. Chúng ta đoán được câu đó nếu ra trong đề thi thì nó được bao nhiêu điểm?

❖ Output: Từ những những đặc điểm đã nêu trong phần Input, trong quá trình học tập và ôn thi chúng ta sẽ phát hiện ra những câu hỏi tiềm năng và **CÓ THỂ** xuất hiện trong đề thi.

Lời nhắn: Với những kinh nghiệm được trích rút từ cá nhân thời sinh viên của tôi tại Đại học Công Nghệ Thông Tin – ĐHQG TP.HCM. Tôi hy vọng sẽ hữu ích cho sinh viên năm nhất mới bước vào giảng đường đại học. Chúc các bạn đạt nhiều thành công trong học tập và con đường sự nghiệp mà mình đã chọn.